

Передплата	
на «РУСЛАНА» вносити:	
в Австрії:	
на цілий рік	12 р. ав.
на пів року	6 р. ав.
на чверть року	3 р. ав.
на місяць	1 р. ав.
За границею:	
на цілий рік	20 рублів або 40 франків
на пів року	10 рублів або 20 франків
Поодинокі числа по 8 кр. ав.	

РУСЛАН

»Вреш ми очи і душу ми вреш: а не возьмеш милости і віри не возьмеш, бо руске ми сердце і віра руска.« — З Русланових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові щодня крім неділі і руских свят о год. 6-їй пополудні.
Редакція, адміністрація і експедиція «Руслана» під ч. 5 ул. Ліндого. — Експедиція місцева в Агенції Соколовського в пасажі Гавсмана.
Рукописи звертає ся лише на попереднє застереженє. — Реклямації неопечатані вільні від порта. — Оголошеня звичайні приймають ся по ціні 10 кр. від стрічки, в «Надсланім» 20 кр. від стрічки. Подяки і приватні донесеня по 15 кр. від стрічки.

Махають, а не бють.

Звісно, до чого довела у нас консолідація. Москвофільська кліка, подаючи народовцям — опозиціоністам руку до спільної акції, дала їй генералів без війська і тамборів без оружия. І так ті генерали, при трубці і бубні тамборів-крикунів, мали завести ціле опозиційне військо на манівці безвихідної боротьби, щоби лиш скріпити в народі руским безнадійність і огірчене, зблизити его в той спосіб до народної опозиції.

В безпримірнім засліпленю партійнім менери опозиційної політики не хотіли добачувати тої підземної роботи своїх союзників, а коли вже тепер їм наляло ся води до уший, і засилена ними москвофільська агітація зачинає рости їм понад голову, — реагує «Діло» від часу до часу масенькими статями під остерігаючими заголовками: «Не туди дорога», «Об'єднителям», а в посліднім числі «Схаменіть ся, лицеміри!»

Річ іде в тій статі за фонетику. Значивши з початку, від коли і як веде ся у нас спір о правопис, а як оно діє ся у інших народів, висказує статя жаль, що у нас зміну поодиноких букв, або способу писаня уважають народною зрадою, і беруть ся за те за чуби, місто лучити ся до хосенної праці.

Нехай же і над дальшими змінами — каже статя — сунуть собі голову учені, як се буває всюди по світі, а иньшим нема потреби мішати ся до спору, в котрім не знають толку. Далеко ще гірше, що правописні спори без найменшої розумної причини роз'єднують наші і так слабкі сили, і ослаблюють нас в борбі о наше істнованє.

Длятого цілком справедливо лише

»Русское Слово«: »У нас є один вспільний противник, котрий хотів би привести наших хлопів на нужду і знищити нашу руску церков і народність. Отже для тажкої борби з тим противником ми повинні народ наш поучати, просвіщати і приготовляти, а не вести борбу одні против других«.

Однако-ж кілько то в сих справедливих словах лукавого лицемірства! »Русское Слово« жалує ся, що деякі загорілі сторонники »Просьвіти« замість закладати нові читалні, на лоб на шию переміняють читалні общества Качковського на читалні »Просьвіти«, обіцюючи їм золоті гори, і вносять тим лиш заколот між людей, бо викликають непотрібні спори, і підкопують в народі довіре навіть до себе самих і, так сказати, переливають з пустого в порожне. А у нас є один спільний противник і т. д.

Як видко »Діло« переставило »справедливі слова« кацанської газети і пропускаяючи вступ, котрий змінє цілковито їх значінє, признає їм правду. Ним відпреклету, хоче ще поглядити клеветника, щоби не прогнівав ся, коли ему поставлять до очий его безвстидну брехню. І »Діло« каже дальше так:

Отже замітити треба, що доси ніяких »читалень общества Качковського« нема, а є тільки читалні, заложені на статутах, які общество Качковського виладило і на жада-не висилає тим, що хотять заложити читальню. Се зовсім що иньшого. »Просьвіта« на підставі своїх статутів має право закладати »читалні Просьвіти«; такого права общество Качковського не має. Тим-то і »читалні Просьвіти« мають на підставі статуту товариства »Просьвіти« деякі користи і вигоди, яких не мають читальні, заложені на статутах, які висилає общество Качковського. Отже ті, що може часом переміняють читалні ніби то общества Кач-

ковського на »читалні Просьвіти« не мають потреби обіцювати їм »золоті гори«, а пояснюють їм певно лише користи і вигоди, які кожда »читалня Просьвіти« має на підставі статуту товариства »Просьвіта«, а яких не має так звана читалня общ. Качковського.

»Русское Слово«, замість недорічними сплетнями викликувати у людей неохоту до »загорілих сторонників Просьвіти« ліпше зробило би, коли би згідно з правдою пояснило користи, які мають »читалні Просьвіти« в прирівнаню з так званими читальнями общ. Качковського, і постаралось о відповідну зміну статутів общества Качковського.

Знов тільки добра рада »Діла«, щоби і »тамта партія« взяла ся до улїпшеної організації і народної праці, мовби »Діло« ще до тепер не знало, що се прямо не можливе. Научи собаку, щоби она сьпівала, як канарок, — коли она уміє лише брехати; а так само і не запряжеш єї до плуга.

В тім самім числі — каже дальше згадана статя — містить »Русское Слово« письмо ніби то селянина »Івана Політики«, — той Іван Політика сидить таки у Львові в редакції »Русского Слова« і »Галичанина«. Отже той Іван у Львові у своїй редакторській премудрости, в якій на иньнім місци взиває до згідної, спільної борби зі спільним противником, і плаче над заколотом, виошеним між народ ніби то загорілими сторонниками »Просьвіти«, — той премудрий Іван розписав ся знов широко про фонетику, та взиває »Просьвіту«, щоби скасувала єї в своїх книжочках. »Ви скажете, — пише — що »Просьвіта« через те стратить запомогу, котру дають ті пани із сойму за фонетику. Га, то уже не наша справа! Не треба було такого торгу робити і спродавати рускі букви за запомогу«.

І доказавши цілу погань сеї клевети

ЖЕБРАК.

Новеля Гі де Мопасана.

(Конець).

Тоді пробував заходити до дворів, грязнучи в розмоклій землі і вичерпаний з сил до сеї степені, що не міг піднести своїх палиць. Всюди его відганяли без нічого. Се був один з тих студених і сумних днів, коли сердца стискають ся, уми нетерпеливлять ся, коли душа понура, а рука не скоро до запомоги.

Коли обійшов всі доми, які лише знав, він піткнув ся на краю рова, що тягнув ся здовж загороди господаря Шикета. Кулі висунули ся зпід рамен, і упали на землю, біля него. Довго лежав він неподвижно, і знав лише то одно, що є страшно голодний; занадто був слабкий на умі, щоби міг добре розміркувати свою незглубиму нужду.

Він ждав не знати чого, тим неозначеним ждавєм, що криє ся в кождім з нас. Ждав на причілку загороди, на студенім вітрі таємної помочи, якої надіємо ся завсїгди з неба чи від людей, не питаючи як, длячого, аві хто принесе ту поміч.

Надбігла громадка чорних куряток, шукаючи свого житя в землі, живительки всіх еств. Що хвилі они підоймали дзюбком якесь зеренце або якусь недоглядну комашку, хробачка, і так продовжали своє гляданє поволи і певно.

Дзвін приглядав ся їм, не думаючи о нічім. Нараз прийшло ему до голови, (скорше може до живота і радше вражінє ніж гадка), що одно з тих звїрятко з'їло би ся емачно, як би так его спечи над огнем в лїсі.

Що тим самим він сповнить крадіж, о тім не було у него ні гадки. Він підняв камінь, що лежав побіч него, а що був зручний, кинув ним і убив легко найближше куря. Пташина упала на бік, подригуючи крильцями. Другі курята потікали, скачучи на своїх дрібних ніжках, а Дзвін, підпираючи ся опять на своїх кулях і гойдаючи ся на оба боки, неначе ті курята, поспішив чим скорше, забрати свою добычу.

Коли прибув до малого тіла з закровавленою головою, одержав так сильний удар в плечі, що аж випустив з рук свої палиці і заповор носом на два кроки перед собою. То господар Шикет кинув ся на здобичника, і збив его на квасне яблуко, бючи без памяти, так як бе мужик, котрому щось вкрадено; бив руками і ногами по цілім тілі слабосильного жебрака, неспроможного боронити ся.

Понадбігали люди із загороди і кождий з них чергою за приміром свого господаря почав жебрака мордувати. Коли вже помучили ся битєм, піднесли его, завели до деревні і там замкнули, а самі побігли за жандармами.

Окровавлений і конаючи з голоду, лежав Дзвін на землі майже без житя. Запав вечер, настала ніч, а потім ранок. Він все ще не їв.

Около полудня явили ся жандарми і осторожно отворили двері. Сподівали ся якогось опорю, бо господар Шикет запевняв їх, що его той волоцюга напав, і він лише з великим трудом оборонив ся против него.

Бригадир закричав:

— Вставайте, ходіть!

Але Дзвін не міг аві рушити ся. Він намагав оперти ся на свої кулі, але се ему не повело ся. Всі думали тут о якимсь удаваню, о підступі, о злій волі злочинця; двоє узбровних людей, лаючи люто, схопили его за руки і силою посадили на его кулі.

Его напав страх, той уроджений страх жовтих тембляків, страх дичини перед стрільцем, миши перед котом. Лише з надлюдским напруженєм послідних сим міг держати ся просто.

— В дорогу! — мовив бригадир.

Він пішов.

Вся челядь господаря дивила ся, як він

3 угорської Русі.

датами і фактами, «Діло» приходиться на-решті до головної суті тих усіх нападів «Рускаво Слова»:

Але шило вилізло з мішка в словах: «Фонетика веде до того, щоби для людей були недоступні також великорускі чи то московські книжки і газети». Ну, так! То не крутить же світом, не лицемірте, а кажіть просто і ясно, о що вам ходить. Бувало давно, коли у нас хоч би на лік тяжко було стрінутись з рускою книжкою, а о рускій мові мало хто мав ясне поняття; тоді не тільки кожда книжка церковна, але і всяка, друкована кирилицею або гражданкою, хоч би російська, сербська, болгарська, уходила за руску. Тепер, славити Бога, часи змінилися: таких дурних вже тепер мало; ще хіба простий народ можете дурити буквою та правописею. Отже о се вам єдино і ходить, що виривають вам остатній спосіб, яким невчених можете ловити для своєї науки про «адін язик, адін народ. Але даремні ваші заходи, даремні лукавства, даремне лицемірство! Час ваш вже проминув: було та загуло!

Тепер — ліпше схаменіть ся лицеміри! Ліпше зробіть, коли щиро, не лицемірно пам'ятати будете на свою-ж власну науку: «У нас є один спільний противник, котрий хотів би привести наших хлопів на нужду і знищити нашу руску церков і народність». Отже для тяжкої борби з тим противником ми повинні нарід наш поучати, просвіщати і приготувати, а не вести борбу одні против других та морочити брехнями про фонетику, про запродажу руских букв, про ворогів руского народу і т. п. Схаменіть ся, будьте люде, бо лихо вам буде!

Ох, якеж оно високополітичне, се «Діло» — не-діло! На стільки нападів, ложи, і клевети не має що иншого відповісти, як навести їх власні слова, які они уживають в цілком противнім зміслі! Чиж се не є лукавство і лицемірство опозиційного органу? Чи ще завсігди боїть ся отверто виступити против зрадників народу, котрим розходить ся о багато більше, ніж тих кілька пережитих букв славянської азбуки? Схаменіть ся ви самі і прозріть, бо тамтих нема вже що накликувати, они не завернуть з дороги буреня і підкопування народних основ, але ви не махайте руками про людське око, але в обороні народної ідеї піднесіть рамя до сильного удару на ту закалу нашої неволі.

відходив. Жінки простягали за ним кулаки; чоловіки шуткували з него і говорили: Прецінь єго забрали! Добре, що позбули ся!

Він віддаляв ся між своїми двома сторожками. З розпучкою здобув ся на енергію, тягнути ся ще так до вечера. Цілком здеревів, і не знав навіть, що з ним діє ся, зробив ся неспосібним щось в загалі розуміти.

Люди, що єго стрінули на дорозі, задержували ся, щоби єму придивити ся, а мужики бурмотіли:

— Се якийсь злодій!

Над вечером прибули до столиці кавтону. Він ніколи не ходив аж там. Він не уявляв собі на правду того, що з ним роблять, ані того, що могло єго заскочити. Все те страшне, не предвиджене, ті постати і нові дома разили єго громом.

Не промовив ані одного слова, не маючи нічого до бесіди, бо не годен був вже нічого більше розуміти. Від тільки літ він не говорив до нікого, і вже майже забув, як уживати свого язика; а єго гадки були так помішані, що тяжко їх було уняти в які небудь слова.

Єго замкнуто до в'язниці. Жандармам і на гадку не приходило, що він може хоче їсти, і лишили єго аж до завтра.

Але коли раненько прийшли, щоби перевести з ним слідство, він лежав на землі мертвий.

Дивне диво!

З французского тексту переложив П. К.

Від нашої дописувальки ми одержали «Читанку для народних шкіл»: первий томъ. Руська Азбука и перва читанка для первой класи народныхъ школъ ведля мадарской азбуки Павла Генція приспособлено идъ говору берегескому, угочанскому и мараморешскому. Бовтова цѣна въ переплетѣ 15 кр. Въ Будапештѣ, 1898. Собственность мадарской державы». Отсе зразок мови того букваря: (Стор. 70. § 19.) Варешъ. — Увареши хыжы близько стоять една пиля другои. Мало не кожда хыжа на кондикнаціи збудована. Суть хыжы на двѣ, на три, чотири й на больше кондикнаціи. Дворы у вареши дуже узки, а дакде и не е двора. (Вареш — місто, кондикнация — поверх — Ред.)

До посилки долучає наша дописувалька такі замітки: О скільки я знаю, редактором се-го букваря є п. Сабів (Szabo), запроданець мадарский, котрий, слиби вірно так, як наш пан Барвіньский, заняв ся руськими ділами, то на своїм, так важнім становищу (Staats-Secretär, für ruthenische Angelegenheiten), мігби ту зобити то, що п. Барвіньский в Галичі: мігби піднести не змадароване, а зруначити на пів (декюда майже зовсім) змадароване духовенство і взяти ся до піднесеня «хлопства». Сказати правду, у нас одні лиш Верховинці єще тримають ся.

Ся частка рускої землі, веде від полодній-ших склонів Карпат, і починає ся від першого села при Унгварі, на північ 1/4 милі, — тягне ся на захід сонця аж майже по Пряшів, на схід сонця обіймає цілу північну земліньску, північну угьську, берегаську (береську), мармаріську і угочаньську столицю аж до Nyiregyhaza. Там кінчить ся. Руснаками зовуть ся там люде, але говорити по руськи не знають. Зато молять ся по руськи — чи розуміють молитви, не знаю.

В Унгварі є 3 народні школи: одна «Allami népiskola» коровна, (штагеська) школа, а потім дві віроіповідні: руска і жидівська. Як жидівська стоїть, — не дуже дбаю, знаю лиш, що братя мадаро-євреї звичайно вже від 3. класи (малої) посилають дітей до Allami népiskola.

Руска школа — переважно діти сьвященників — містять ся при «Цегольняньській церкві», — там платить ся здорово..., правда бідні дістають опуст, але нема лиш 3 класи, а головна ціль — научити дитину, щоб колись могла вступити в пренарандію і бути парохіяльним дякою-учителем.

Даруйте, що не шумно писано, бо, повірте, мало часу.

Кілько фреквантів має сеє руска школа (радше зказать «коввікт»), я дізнаю ся.

Жіночий руский «коввікт» при духовній семинарії мав з початком року 1898/99 — 47, духовна Семинарія 63 слухачів, з того числа 6 ходять єще до 7. і 8. гімназійальної класи.

Остаю з поважанем

Марія.

Справи парламентарні.

В комісіях і субкомітетах іде праця жваво. Субкомітет залізничої комісії полагає правительственне предложене що-до ляговальних залізниць. В угодовій комісії ухвалено по довгих розправах арт. IV. митовоторговельного трактату в редакції субкомітету з виключенем всяких змін і додатків, які хотіла робити опозиция.

Клуб чеський нараджував ся вчера між иньшим над розпорядженем міністерства війни, що-до відзиву «zde» замість «hier» при контрольних зібранях резервістів. Принято односторонно резолюцію, котра констатує, що такий безвзглядний наказ ані не відповідає трийцятьлітній, давнійшій практиці, ані військовим приписам. Є се тільки дрозенем і понижанем чеської народности. Клуб вручить правительству прометогія правне представлене тої справи, а супротив міністерства війни витягне з неї консеквенції.

Міністрови війни стане добре душно, як заберуть ся до него Чехи. Але він, здає ся, не дочекає того, бо вже Мадяри випередять тамтих. В будапештеньских політичних кругах го-

ворять голосно про димісію міністра війни Крігтамера, і навяжують до того факту наглу подорож ґр. Голуховского до цїсаря. Припускають, що уступленя міністра належить надїяти ся ще перед днем цїсарского ювілею, т. є. днем 2. грудня.

Горяча, мадарська кров трохи успокоїла ся в угорскім соїмі, але за те перенесла агітация забуреня на улицу. Підчас вчерашного засіданя соїму рознесла ся вістка, що на подвірю політехніки стріляють. Опозиция піднесла крик, що се «стан облоги», і не можна при таких обставинах радити довше. Перервано засідане, але незадовго вістка показала ся зовсім пересадною. На подвірю політехніки зібрало ся около 400 студентів, і підносило оклики в честь опозиційних послів — з того зробили стрілянину. Ректор явив ся на місци, і завізвав їх розійти ся, і більша часть послухала. Вчера пополудни випущено на волю всіх 223 арештованих підчас передвчерашних демонстрацій. Деких покарано грошевыми карами. Мимо лагідности поступованя і мимо зарядженя всяких средств осторожности, вчера в полудне знов прийшло до битвк між університетскою молодіжкою а поліцією. Студенти напірали так дуже на поліцію, що она мусіла ужити оружя. Кількох легко ранених є по обох сторонах. Провідників забурень арештовано.

Новинки.

1. Загальні збори «Красього Союзу кредитового», стоваришеня зареєстрованого з обмеженою порукою у Львові, відбудуть ся дня 8. лат. грудня т. є. в четвер о год. 0. рано в комнатах Товариства взаїмних обезпечень «Дністер» [Рипок 10., II. поверх] з слїдуючим порядком днєвним: 1. Вибір председателя зборів, 2. Справоздане комітету основателів, 3. Вибір 12 членів Ради надзираючої і 6 заступників членів Ради [§ 36 стат.], 4. вибір 3 членів комісії [§ 52б], 5. Внесеня і інтерпретації членів. — Право участі в загальних зборах мають члени Товариства, котрі що найменше 1 уділ в цілости оплатили [§ 50 стат.]. На загальних зборах беруть участь члени особисто; правні особи заступають їх законні представителі [§ 51 стат.]. Загальні збори мають право рішати без огляду на число присутних членів [§ 55 стат.]. Членів Дирекції заїменує Рада надзираюча з поміж членів Товариства [§ 30 стат.]. О як найчисленнійшу участь утирає комітет. Львів 19. падолиста 1898. Др. Я. Кулачковский, Др. К. Левицкий, Др. С. Федак.

— Столітні роковини відродженя українсько-рускої літератури сьвяткувати муть руско-народні товариства в Перемишлі дня 8. н. ст. грудня с. р. Програма сьвята слїдуюча: 1) В. Шурат: «Прольог», виголосить пані Є. С. — 2) Кишакевич-Масляк: «Великі роковини», кантата на хор мішаний в супроводі оркестри. — 3) Відчит проф. В. Масляка. — 4) Котляревский-Лисенко: «Наталка Полтавка», комедіо-опера в 3 відслонях, відограють аматорські сили в сали «Сокола». — 5) «Мишули літа», сольо тенорове п. Модеста Менциньского. — 6) Кишакевич Шевченко: «Калина», балаяда на соля і хор мішаний в супроводі оркестри. — 7) Слово проф. Юл. Романчука. — 8) Живий образ укладу п. Скрутка. — Ми пересвідчені, що з огляду на велике значіне сьвята, як і з огляду на багату і гарну програму, кождий Русин-народовець не лише з близьких, але і подальших сторін прибуде дня 8. грудня з родиною до Перемишля, щоби своєю присутністю причинитись до звеличаня так великого і радісного сьвята, — тому просимо посістити ся з замовленнями білетів до театру, бо попит за ними вже тепер дуже великий. Продажею білетів занялась уже тепер Дирекция «Народної Торговлі» в Перемишлі.

— Товариство руских робітників у Відни «Родина» устроєє ювілей 100-літних роковин відродженя руско-українського письменства, що відбуде ся дня 27. с. м. в реставрації «zum Kaiser von Österreich», III. Neumarkt 5., з такою програмою: 1. Відчит тов. Д. Левицкого. 2. Ой пуцу я кониченька, тріо М. Лисенка. 3. Тополя, балаяда Т. Шевченка, т-ка Болонн. 4. Там на горі, піснь народна, терцет. 5. Ой і не гаразд, М. Лисенка, хор. 6. Послание Т. Шевченка, тов. С. Я. 7. Ой зійшли ся всі бурлаки, терцет. 8. Ще не вмерла Україна, сьвів загальний. 9. Закінчене, тов. М. Богайчука. Початок о 7-ій год. вечером. — За виділ: М. Богайчук, голова; И. Дречевич, секретар.

— Від Заряду вдовичо-сиротиньского Фонду одержуємо письмо з просьбою о поміщенє:

На допись в «Галичанинъ» ч. 249. з докорамми до «Заряду фонда вдов. сирот. Архиепархії

Львівської заявляєм в коротці: І з причини ферій вакаційних і з причини виїзду дехотрих нововибраних членів комісії управляючої фондом, не мож було скликати скорше засідання комісійного аж 11. жовтня 1898 р. і вповні перевести виконане ухвал заповних на загальних зборах Вч. Відпоручників Декавальних. Дня того на засіданню комісійним поручив Вч. о. Председатель зарядови каси, повідомити прочі інтересовані особи, що до тепер не побрали еще за помог, о признанню надзвичайної одноразової запомоги для них. Переведене сего приказу було власне в ході, як о тим свідчить сам зміст дописи Галичанина. Що всі діла тогож фонда ведуть ся після обставин в найкрасшій порядку і з всею точностю, — доказом сего «однодушне признане і похвали для управляючої комісії фондом» — уділені загальними зборами Всечестних Відпоручників Декавальних.

— **Академія Торговельна у Львові** має бути отворена з початком шкільного року 1899 на 1900. Річний кошт удержання тої академії буде виносити 30.000 зр., з чого покриве половину правительство, а половину Виділа краєвий, громада міста Львова і львівска палата торговельна. Правительство жадає лише, аби на поміщене тої академії перероблено будинок при ул. Скарбківській, де тепер містять ся учительска семинарія женьска, коштом краю і міста. Та семинарія має бути, як звісно, перенесена з початком слідуячого року шкільного до нового будинку при ул. Сакраменток. На случай, коли-б перерібка будинку старої семинарії не була на час окінчена, помістять ся торговельна академія тимчасом в яким приватнім будинку. Львівска академія торговельна буде мати 4 цілорічні класи.

— **Найприсмніший запах.** Хто хоче розкошувати найприсмнішим запахом — пише Брандес в однім своїм начерку з подорожи — най іде на весну до Сицилії, до краю, о котрім писав Гете: «Чи знаєш край, де цитрина дозріває?» Запах цитринового цвѣту є найкрасшій на світі. На всіх дорогах здовж огородів видите білі корчі, а цвѣти з них зриває і подорожний в повозі і візник. Той запах є так міцний, що в замкненім просторі не можна его видержати, а на вільнім воздуху уює і чарує. Пора одцвітненія помаранчевих і цитринуваних дерев треває дуже коротко, по тиждни а найпізнійше по 10 днях показують ся вже на галузях золотисто-жовті або червоно-жовті овочі, котрі на місці бідне населене продає за безцін, бо по 11 франків за 1000 штук цитрин.

— **Перший пароход на Сяні.** Дня 16-го с. м. відбула ся перший раз пробна їзда на Сяні при найнижшій стані води пароходом «Вавель». Їзда розпочала ся від уїєста Сяну до Висли аж до Чекля т. є. на цілковито урегульованих 6 кілометрах Сяну, і відбула ся в одній годині і 55 минутах. Проба повела ся. Руєло Сяну на урегульованім місці є пригідне до плавби навіть найбільших пароходів. Регуляція вступає дальше в сторону горішного бігу ріки.

— **Зі страху.** В Краснім, коло Буска, в маєтку п. Вінкентія Гноїнського викрито значну крадіж. Зі страху перед карою застрілив ся онодішньої ночі писар, а економ зарізав ся бритвою. Двох парубків арештовано.

— **Значна крадіж.** В Банілі на Буковині сповнено крадіж в квоті 3000 зр. на шкоду тамтешного рільничого банку і Богуслава Богусевича. Львівска поліція викрила злочинців Хаїма Белькіна, Суру Соккер і Мотту Барґа, і віддала їх в руки властей в Чернівцях.

— **Пожар від льокомотиви.** В понеділок згоріли в Підзамочку коло Бучача два господарскі будинки. Пожар повстав через льокомотиву, з котрої сильний вітер заніс оден вуголь на близьку стріху. Шкода виносить 400 зр. Пошкодований звернув ся до заряду залізниць з просьбою о відшкодоване.

— **Мєсть диетаря.** В Пешті прийшов до адвоката Франца Тотта молодий чоловік, і вистрілом з револьвера ранив его тяжко. В тій хвили скочив злочинець через вікно з другого поверха на брук, і убив ся на місці. Причиною замаху була мєсть. Франц Тотт є високим урядником в заряді державних залізниць а злочинець, на імя Владислав Васю, був диетарем в тім уряді.

— **Чуда хірургії.** На посліднім засіданню лікарського Товариства у Відні представив штабовий лікар др. Габурт пациента, котрий мав передше грудну клітку пострілену 4 шротами. Др. Габурт отворив грудну клітку пациента, добув проти, витяв цілком пяте ребро, і вложив між серце а легкі йодоформову газу. Хорий виздоровів цілковито.

— **Задля іспиту.** В Тарнові перед кількома днями відобрав собі жите вистрілом з револьвера 24-літний правник Рудольф Сихрава. Причиною смерті мав бути упадок при іспиті в Кракові.

— **Конець мантія.** В Діссельдорфі відобрав собі жите гомеопат др. Фольбедінґ, що відбував у вязниці кару за обманство. Підчас довголітної практики він не ординував сам, але по-

рочув се своїм писарчукам, котрі давали пациентам три роди лікарств. Коли перше лікарство не помогло, послали друге, а як і то було до лічого, давали третє, котре коштувало 10 марок. В сей спосіб придбав собі др. Фольбедінґ велике майно і европейску славу. Що дня приходило до него 600—700 пациентів. По чотирнацяти літах обманство викрило ся, а д-ра Фольбедінґа засуджено на 6 літ вязниці. По двох літах вязничої карі др. Фольбедінґ з грижі відобрав собі жите.

— **Згорів театр** «Baldwin» і сусідуючий з ним готель того самого імени в Сан Франціско в Америці. В часі пожару багато осіб вискочило вікнами з готелю, і тяжко покалічили ся. Деякі з них вже померли. В огни найшло смерть кілька осіб з готельової служби. Театр згорів до тла, а шкоду обчисляють на мільон долярів.

— **В Монте-Карльо** вже розпочав ся сезон гри. В касині уствалено вісім столів до рулеті, а два до Trentet quarante. Також самоубійства вже на днешнім порядку. Зїзджають ся утїкші касиєри, кантористи з грїшми та иньші на позір дуже елєгантні пани, а по кількох днях, зігравшись, переходять добровільно на лоно Авраама. Так покінчило недавно молоде подруже з Мексику, Brenardjes. Прибуло до Монте-Карльо при кінци жовтня с. р., а з початком падоліста вже спочило в землі на непосвяченім цвинтарі. З полишених паперів показало ся, що чоловік був у своїм краю урядником при консулаті, а его жінка, сирота з дому Reina Parabiago, принесла чоловікови 300.000 фр. приданого. Повінчальна подорож завела їх до Монако і тут програли все, що мали. Цікава також пригода стала ся сьвівачці «гарній Отеро». Она виступала по кавярнях і була знаною не так зі своєї краси, як радше з брилєнтів, що здобула їх собі від американських любовників. Що день відвідувала дім гри, де своїми туалетами завертала голову найзавзятійшим грачам. Бідачиска через ню програвали. Але інтересовані вимогли в кінци на правительстві Монте-Карльо, що єї звідтам віддалено під заргозою строґої карі.

— **Два мільони франків** заробив париский театр Porte St. Martin, виставивши 286 разів голосну геройску комедию Ростанда п. з. «Cyrano de Bergerac». Є то найвисша сума, яку доси удало ся заробити на якій небудь штуці. Львівський театр наміряє виставити сю комедию незадовго. Сумніваємо ся, чи багато на ній заробить, бо в віденськїм театрі надворнім штука ся по кількоразових представлєнях упала.

— **Страшні бурі** панують в цілій Сардинії. Упали там такі дощі, що цілі околиці стоять під водою, а кілька мостів завалило ся. В провінції Каліярі згинуло кілька осіб. Найбільше лютили ся бурі на побережах. Почтові парівці, що виплили на повне море, муєли повернути до пристаній. В Саррамані буря тревала 18 годин без перерви; кілька домів завалило ся.

— **Найбільший музичний інструмент** буде находити ся на виставі в Парижі в 1900 році. Той інструмент називає ся «Автоселектропільфон». Винайшов і зладив его Італіянець Антоніо Зіборді; працював над ним 15 літ. Інструмент виконує з найбільшою докладністю всякого рода концертову музику і містить в собі більше як 80.000 музичних апаратів, що коштували около 60.000 франків. Всі можливі приміненя механіки і електрики зібрав винахідник в тім інструменті з казочною працювитою і терпеливістю. Два нафтові мотори і динамічна машина порушають сей інструмент; кожний з моторів рівнає ся силі трох коний, а машина освічує рівночасно салю і середину механізму. Друга динамічна машина порушає механізм всіх музичних інструментів, як також циліндрів і плит, з всілякими творами фортепяновими і оркестральними. До перевозу того великанського інструменту треба буде двох залізничних ваґонів; по повороті з вистави перейде на власність італійської королевої, котрій винахідник присвячує своє діло.

— **З заздности.** Перед цивільним судом у Відні відбувала ся оноді дуже цікава розводова справа. Один дентист відбував студії в Чикаґо і там полюбив дуже гарну панну, котра віддала ся за него. Незадовго прибула молода пара до Відня, родинного місця дентиста, де той в короткім часі позискав собі широку клієнтелю, бо визначав ся великими здібностями в своїм заводі. Однак молода жінка забажала се поводжене знищити. Коли прийшла яка пациентка до єї чоловіка, жінка ставала заздрісною, вбігала до кабінету мужа і грозила єму навіть револьвером. Щоби через жінку не стратити клієнтелі, дентист виточив єї розводовий процес, поспираючи свою жалобу твердженням, що примхи жінки наражають его на упадок практики. Дальше наводив, що американське вінчанє перед мировим судиєю є неважне в Австрії. Той акт вінчаня складає ся з аркуша паперу, з написію в горі в англійській мові: «Що Бог злучив — чоловік не розлучить». Трохи низше находять ся фотографії подругів, а під ними заявленє, що представлені особи

получили ся досмертним узлом. По довгих розслідах суд признав себе некомпетентним в тій справі і відіслав акта до вищої інстанції.

— **Смерть в огни.** Дня 3-го падоліста лучило ся в Бразї на Буковині велике нещастє. Господар Георгій Бугалєк пішов з своєю жінкою в ліє за дровами, а дома лишив трє дрібних дїтий: 4-літне, 2½-літне і 6-місячне. В печи горів огонь, а в хаті було багато трісок, бо хата нова, навіть ще не маєна в середині. Діти бавлячи ся огнем, запалили тріски, а коли родичі вернули, застали хату в полуміни. Бугалєк скочив в огонь, аби ратувати дїтий. Однак двоє з них було уже згоріло, а третю дитину виніє виправді ще живу, але она по годині померла. За кілька годин віддав і сам Бугалєк Богу духа, померши серед страшних мук від попарєнь.

— **Збір бульби** в східній Галичині випав після численних справоздань, надісланих до Товариства рільничого у Львові, досить добре. Найбільше викопано бульби 90—100 сот. з морґа в околицях Стрия, Миколаєва, Єзуполя, Бережан і Товмача. В иньших сторонах зібрано 70—85 сот. з морґа. Дуже пошкодили бульбі приморозки в половині жовтня. З Поділя доносять, що ушкоджені в сей спосіб бараболі лишать ся цілими масами в кінцях. Через зиму твеба сподівати ся великих страт.

— **Дрібні вісті.** Маршалок гр. Станіслав Бадені вїїхав до Ясьовки на польованє до шп. Ст. Єнджейовичів. — Цісар дарував на бідних в Жєневі 20.000 франків. — В Росії на залізничій стації в Гарвалні вискочила під колеса поїзду жінка др. Йосифа Новака. Колеса переїхали єї в половині тіла. Нещаслива погибла на місці. — Величезний гльоб пригатовлює на париску виставу звісний географ Елїзей Реклі. Промір гльоба буде виносити 84 стіп, або 14 сяжнів.

Наука, штука, література.

Літературно-науковий Вістник, Книжка XI, за падоліст 1898 поміщує: *Великі роковини*, прольоґ Ів. Франка; *Шевченко про Котляревського*. Виривки з повісті Шевченка «Близнюки»; *На полях*, нарис Ольги Кобиліньської; *Самотою на чужині*, поезії А. Кримського; *На селі*, повість М. Школиченка (глави V—IX); *З татарских легенд Д. Маміна-Сибиряка*; Баймаган; *Американський претендент*, повість Марк-Твайна (глави XX—XXII); *Осьні сонце*, поезія Л. Якобовського. — *Українсько-руське відродженє в історичнім розвою українсько-руського народу*, відчит проф. Мих. Грушевського; *Перші виданя «Енеїди»* М. Грушевського з портретом І. Котляревського і заголовком першого виданя Енеїди); *Котляревский і його Енеїда*, відчит проф. д-ра Стефана Смалє-Стоцкоґо; *Ювілей відродженя руско-україньства*; *Ювілей 25-літньої літературної діяльності д-ра Франка* (з портретом І. Франка); *Из чужих літератур*. (Новини російської літератури: М. Толстой, Чехов, Боборикін, Мамін Сибиряк і иньші «сибиряки»; Потапенко, Микулич, Горкїй, ювілей Беліньскоґо) Мих. Грушевського; *Перша руска вистава штуки*, Івана Труша; *Хронїка і бібліоґрафія*.

Телеґрами.

Відень, 24. падоліста. З нагоди укінченя процесу против Люккенного цісар надав численні відзначєня особам, котрі виступали в сїм процесі яко судії, свідки і т. д. Прокуратор Навацца і слідчий судия одержалъ подяки, иньші особи дістали ордери. Пані Маєр, жінка властителя готелю «Борїваж», котра ставала в суді яко свідок, одержала медаль Елісавети. Прокураторови Навацца вручив австро-угорский посол в Берні гр. Кіфштайн від цісаря на памятку емалюваний, дорого оправлений портрет погибшої цісаревой.

Відень, 23. падоліста. Потверджує ся вість, що міністер краєвої оборони генерал Вельзергаймб перед новим роком з причини старєчого віку має подати ся до димісії.

Прага, 24. падоліста. Капітана Віднера, котрий від міністра війни одержав нагану за то, що при контролнім зібраню резервістам не казав відзивати ся словами ні «hier» ні «zde», але мовчки відобрав їх пашпорти, за кару перенєсно до 55. полку піхоти, стаціонованого в Тернополи.

Канєа, 24. падоліста. Оноді страчено тут публичну партію маґометан, котрі брали участь в різні християн на Креті.

Розклад їзди поїздів залізничних обов'язуючий від 1-го жовтня 1898.

(Приїзд і відїзд поданий після часу середно-європейського).

Поїзд		до Львова		з Львова	
посп.	особ.	приходить о годині	відходить о годині	посп.	особ.
	6:45	з Іцкан (Галацу, Ясс), Сучави	6:00	до Підволочиск, Бродів з голови двірця	
	7:40	" Янова	6:05	" Іцкан (Букарешту, Ясс, Галацу)	
	7:50	" Тернополя і Бродів на дворець Підзамче,	6:15	" Підволочиск, Бродів з дв. Підзамча	
	7:55	" Сокала і Рави рускої	8:35	" Кракова (Відня, Берліна)	
	8:05	" Лавочного (Пешту) Калуша, Стрия	8:45	" Янова	
	8:15	" Тернополя і Бродів на дворець головний,	8:50	" Кракова (Відня, Варшави)	
	9:05	" Кракова (Відня, Варшави, Пешту)	9:15	" Сколього, Калуша, Борислава, Хирова	
	10:35	" Іцкан, Сучави	9:35	" Підволочиск, Бродів з дв. головного	
	10:45	" Ярослава, Любачева	9:53	" з дв. Підзамче	
	1:01	" Янова	9:55	" Белзця, Рави рускої, Сокала	
1:30	—	" Кракова (Відня, Берліна, Вороцлава)	10:55	" Іцкан, Сопова, Бергомету, Сучави	
	1:40	" Сколього, Стрия, Калуша, Хирова	1:55	" Підволочиск, Києва з дв. головного	
1:50	—	" Іцкан (Букарешту, Галацу, Ясс) Сучави	2:08	" з дв. Підзамче	
2:15	—	" Підволочиск (Києва, Одесса) на дв. Підз.	2:40	" Іцкан (Ясс, Букарешту)	
2:30	—	" на дв. гол.	2:50	" Кракова (Відня, Вороцлава, Берліна),	
	5:00	" " Козови, Бродів на дв. Підз.		" Любачова чер. Ярослав, Ясла чер. Ря-	
	5:25	" " на дв. гол.		" шів, Хабівки чер. Ряшів або Тарнів.	
	5:40	" Іцкан, Сучави	3:00	" Стрия, Сколього тільки від 1/2 до 3/4	
	5:55	" Сокала, Белзця і Любачева	4:55	" Ярослава, Самбора через Перемишль	
Ніч			Ніч		
	3:04	з Підволочиск, Козови, Грималова на Пидз.	4:10	до Кракова (Відня, Берліна, М. Ляборч)	
	3:30	" на дв. головний	5:20	" Лавочного (Мункача, Пешту) Борислава	
5:10	—	" Кракова (Відня, Берліна, Варшави)	6:30	" Іцкан, Радівців, Кімполонга Сучави	
	6:10	" Кракова (Відня) Самбора на Перемишль	6:40	" Кракова (Відня, Берліна, Варшави)	
8:45	—	" Кракова (Відня, Берліна, Варшави)	6:55	" Тернополя з двірця головного	
	9:10	" Кракова, Ясла, (Пешту) на Перемишль	7:00	" Лавочного (Мункача, Пешту)	
9:39	—	" Підволочиск, Бродів на двор. Підзамче	7:10	" Сокала, Рави рускої	
9:45	—	" Іцкан, (Букарешту, Ясс, Галацу, Сучави)	7:15	" Тернополя з двірця Підзамче	
9:55	—	" Підволочиск, Бродів на дв. головний	7:44	" Янова	
	10:30	" Лавочного (Пешту) Хирова, Борислава	10:05	" Іцкан (Ясс, Галацу) Сучави	
	12:15	" Стрия, Калуша, Борислава.	11:00	" Кракова (Відня, Варшави, Берліна)	
			11:27	" Підволочиск, Бродів з дв. Підзамче	

ЗАМІТКА: Години їзди чеські ся від 6 години вечером до 5 години 59 минут рано. Час середно-європейський ринить ся від часу львівського о 26 минут, а іменно: 12 год. часу середно-європейського = 12 год. 26 мин. часу львівського. — Бюро інформаційне п. к. зал. держ. (Львів, ул. Третього мая, 15) уділяє пояснень в справах залізничних, продає білети всякого роду і розклади їзди.

Ц. к. упр. гал. акц.

Банк Гіпотечний
переніс

КОНТОРУ ВИМІНИ

Відділ депозитовий

котрих бюра містили ся до тепер в мезанині власного будинку до льокалю фронтowego в партері.

Відділ депозитовий

приймає вклади і виплачує завдатки на рахунок біжучий, приймає до переходу папери вартісні і дає на них завдатки.

Крім того впроваджено подібно як в інституціях заграничних т. зв.

Депозити сховкові (Safe Deposits)

За оплатою 25 до 35 кр. а. в. річно, депозитар дістає в сталевій касі панцирній сховок до виключного ужитку і під власним ключем, де безпечно і дискретно переховувати може свої майно або важкі документи.

Під тим взглядом поробив Банк гіпотечний як найдодішній зарядженя. Приписи дотично того рода депозитів одержати можна безплатно у відділі депозитовий.

НАРОДНА ТОРГОВЛЯ

приймає замовлення і посередничить в закупні:

Світло церковне

впрост в фабрики Іа по 70 зр., Па по 64 зр. за 100 кіл. лосо фабрика.

Вино

в бочках о 135 літрах, а то Самородне почавши від 70 зр. за бочку лосо місце продукції.

Зі складів висилає: **КАВУ** по 5 кіл. посылках почт. в ціні по: зр. 9-20, 10-20, 11-20, а спеціальність по 12-20 франко **ВИНО** в 5 кіл. барилках по зр. 3-—, 3-70, 4-10, 4-90 франко. — Інші товари по умірених цінах. 76-?

ІВАН ЯРИМОВИЧ

СКЛАД і РУКОДІЛЬНЯ

обуви мужескої, дамської і для дітій у Львові, площа Бернардинська число 10.

має честь повідомити отсим Вп. Публіку, що виробляє **ОБУВЕ НЕПРОМАКАЮЧЕ** власного винайденя, з всякого рода шкір, як: **Обуве мужеске і дамске, також чоботи з холявами тревалі, надмірно легкі і по цінах дуже приступних.** — Також приймає до відновлення і направл **Калісї і Плащі** кавчукові, всякі **гумові приряди** як також зельованя обуви кавчуком. — Всякі замісцеві замовлення виконує в можливо як найкоротшім часі. — Дякуючи за дотеперішні ласкаві взгляди, і поручаючись на дальше, остаю з глибоким поважанем

139 43-140

Іван Яримович.

Спеціаліст до направл кальсїв і плащів кавчукових.

Галицкий Банк кредитовий

почавши від 1 лютого 1890 видає

4% АСИГНАТИ КАСОВІ

з 30-дневним виповідженєм,

3% АСИГНАТИ КАСОВІ

з 8-дневним виповідженєм,

а всі інші находячі ся в обігу 4 1/2% Асигнати касові з 90-дневним виповідженєм будуть опроцентовані почавши від дня 1 мая 1890 по 4% з 30-днев. речинцем виповідженя.

Львів, дня 31 січня 1890.

Дирекція.

Зміна льокалю. Заложена фірма в року 1877-ім

Вольф Кавфман

перенесла ся з улиці Трибунальської ч. 1. на ул. Лукасінського ч. 4. (площа Каструм), філія ул. Театральна 16.

Ново відкритий СКЛАД МЕБЛІВ

також і випозичальня

заосмотрена в всякі зняряди почавши від найбогатших до найскромніших. Цілі урядженя для покоїв до спаня, сальонів, їдалень і др. — Меблі оріхові, ольхові, чорні, також залізні і гнуті, зеркала і т. д.

Ціни низькі і сталі.

З поважанем

В. Кавфман,

45-52 ул. Лукасінського ч. 1

ЛЕВ ЛОПАТИНСКИЙ.

ДО БРАЗИЛІЇ!

Драма з галицкого еміграційного руху в 4. актах.

Ціна книжки брошурованої в картоні 35 кр., оправленої в полотно з хоршими витисками 50 кр. — На поштову оплату 5 кр.

Замовлення з провінції у автора ул. Зиблицевича ч. 18, Львів. У Львові набути можна в Ставропигийській книгарні.

Хорі на легкі, горло, гортанку і астму!

Хто раз на завжди бажає позбутти ся слабости легких, або горла, хотийби найупірнишої, або астми, навіть дуже завдвеної і на позір невилічимої, сей нехай не гербату для хронічно хорих на легки і горло **A. Wolffsky-ого.** Тисячні подяки дають їваранцію великої уздоровляючої сили тої гербати. Пакет на два дни 75 кр. Брошура (описане ужитя) задармо. Правда лише у

A. Wolffsky-ого, Berlin, Nr. 37.

РОБІТНЯ СУКОНЬ ДАМСКИХ ЕМІЛІЇ СОКОЛОВСКОЇ

у Львові, Ринок ч. 29, і. п. приймає ласкаві замовлення і виконує їх густовно і по приступних цінах. **НАУКУ КРОЮ** уділяє в особних годинах. Замісцеві панночки приймає на помешканє